

Casuistry II. Grammar: Conditional clauses with ABY (L 15).

Šedý zákal: poslouchajte a odpovídejte

1. Jak popisuje pan Hradecký svoje vidění? – špatně vidí, jako v mlze
2. Co mu vadí? – prudké / ostré světlo
3. Jaké má nemoci? – cukrovku a vysoký tlak
4. Jaké oční problémy měl jeho dědeček? – byl slepý
5. A jeho maminka? – šedý zákal

Jak se operuje šedý zákal? (seřad'te chronologicky úkony)

- _ 3) Nemocná čočka se odstraní.
- _ 5) Pacient používá oční kapky.
- _ 4) Do oka se dá umělá čočka.
- _ 1) Pacient dostane anestezii.
- _ 2) Oko se rozřízne.

Vetchozrakost. Vyberte vhodná slova

1. **Lékař:** Vidíte dobře?
2. **Pacientka:** No, když dlouho čtu, tak mě bolí hlava a vidím _____, hlavně malá písmena.
3. **Lékař:** Jak dlouho máte tyto problémy?
4. **Pacientka:** Nevím to _____, ale myslím, že poslední půlrok.
5. **Lékař:** Má někdo ve vaší rodině problémy se zrakem?
6. **Pacientka:** Moje maminka nosí _____ na čtení už od dětství a moje sestra má zvýšený nitrooční tlak. Taky můj syn má tupozrakost, ale to má po manželovi.
7. **Lékař:** Dobře, nejdříve vás vyšetřím. Prosím, _____ si levé oko a čtete písmena, která vám ukážu.
8. **Pacientka:** B-C-H-E, to už _____.
9. **Lékař:** A teď si _____ pravé oko.
10. **Pacientka:** A-E-G-H-C. To už také nevidím.
11. **Lékař:** Ještě vás vyšetřím oftalmoskopem. Posad'te se, bradu dejte sem a dívejte se na moje levé ucho. Výborně... Paní Kozáková, _____ vám brýle na čtení. Na levé oko máte dvě a půl dioptrie a na pravé jednu dioptrii. Kolik je vám let?
12. **Pacientka:** Letos mi bylo čtyřicet.
13. **Lékař:** To je ve vašem věku normální. Odborně se tomu říká vetchozrakost. Po čtyřicátém roku věku se zrak _____ a pacienti často potřebují brýle na čtení. Pokuste se je nosit jen na čtení nebo při práci s počítačem, ať zrak cvičíte.

Řádek 2:	a) ostře	b) rozmazaně	c) červeně
Řádek 4:	a) přesně	b) úplně	c) dlouho
Řádek 6:	a) tašku	b) brýle	c) knihu
Řádek 7+9:	a) vydejte	b) zakryjte	c) sledujte
Řádek 8:	a) neznám	b) nepřečtu	c) vidím
Řádek 11:	a) najdu	b) ukážu	c) předepíšu
Řádek 13:	a) zlepšuje	b) nemění	c) zhoršuje

Jak řešit problém.

1. Často mám rudé oči.	A. Proplachujte oko vodou.
2. Stříkla mi do oka kyselina.	B. Zvykněte si, je to jen estetické.
3. Špatně vidím na levé oko a mám v něm tik.	C. Zkusíme rehabilitaci.
4. V létě mě přes den svědí oči.	D. Noste sluneční brýle.
5. Mám v oku pigmentovou skvrnu.	E. Minimalizujte stres a dobře spěte.
6. Po úrazu nemůžu hýbat naplno okem.	F. Používejte kapky do očí.

Vymyslete další problémy, které lze řešit pomocí A–F

- Mám něco v oku. Mám v oku cizí tělísko.
- Jsem slepý. Mám jedno oko větší. Mám velké uši.
- Nemůžu sledovat prst = hýbat okem nahoru/dolů // doprava/doleva.
- Mám modré oči. Po operaci.
- Mám alergii. Mám infekci v oku. Mám úraz oka. Mám suché oko.

Online poradna. Diskutujte.

- Otázka: Dobrý den, měl bych dotaz ohledně problému s očima. Co dělat při častém zarudnutí a náznaky slzení oka (např. při větru, v zimě,,,). Několikrát zkoušeny oční kapky, ale nic se nezlepšilo. (Jsem ještě student), takže věkem to nebude, ale už mě to zlobí docela dlouho..
- Otázka: Dobrý den, pane doktore. Prosím o radu, už měsíc špatně vidím na levé oko byl mi diagnostikován otok sítnice a co je pro mě horší, že s tím mám neustále tik na víčku. Už mám v sobě kila hořčíku, vitamínu b, zinek a rivotrivil, nic nepomáhá. Děkuji za radu.
- Otázka: Dobrý den pane doktore. Udělala se mi v levém koutku oka bílá hrudka a pomalu se zvětšuje. Je to blízko oční bulvy. Začíná mě koutek palit. Vypadá to jak ucpaný kanálek. Co se s tím dá dělat?
- Dobrý den ,můžu pít alkohol (jen pivo) na oční antibiotika (kapky+mast).
- Otázka: Dobrý den, mé oči jsou citlivé na světlo a stále se přizavírají a mrkají, je to jako když má člověk rýmu a ta se mu tlačí do očí. Začalo mě to asi 10. září tohoto roku. Oči slzí, jsou takové jako unavené, ospalé, prosím poradte, je to značně nepříjemné a jsem s toho nešťastný. Děkuji moc.

ABYCH structure

1. Chceš, abych byl/a tady. (já)	<i>You want me to be here.</i>
2. Chci, abys odešel/odešla. (ty)	<i>I want you to leave.</i>
3. Chci, aby odešel/odešla/odešlo. (on/ona/ono).	<i>I want him / her / it to leave.</i>
1. Chci, abychom odešli. (my)	<i>I want us to leave.</i>
2. Chci, abyste odešli. (vy)	<i>I want you to leave.</i>
3. Chci, aby odešli. (oni/ony/ona)	<i>I want them to leave.</i>

Special uses: formal speaking.

Chci, **abyste** byl zdravý. | Chci, **abyste** byla zdravá.
(*abyste*: plural, verb form: singular with gender)

Examples

Přestaň kouřit! – Chci, **abys** přestal kouřit. (*stop smoking! – I want you to stop smoking*)
Nepij tolik! – Přeju si, **abys** tolik nepil. (*Do not drink that much! – I wish you did not drink that much.*)
Zhubni! – Chci, **abys** zhubnul. (*Diet! – I want you to diet.*)

Transform by example

Doktor říká:

1. „Nesmíte kouřit!“
2. („Nekuřte!“)
3. „Chci, abyste nekouřil.“

Doktor říká:

1. Nesmíte se hýbat!
 1. Nehýbejte se.
2. Petr nesmí pít alkohol!
 1. Nepijte alkohol, Petře.
 2. Chci, aby nepil alkohol.
3. Karel a Eva musí cvičit!
 1. Cvičte.
 2. Chci, aby cvičili.
4. Nesmíme dýchat!
 1. Nedýchejte.
 2. Chci, abychom nedýchali.
5. Musím se nadechnout!
 1. Nadechněte se.
 2. Chci, abych se nadechl.

3. Odpočinout – odpočinul.
6. Nesmíte jíst tučné maso!
 1. Nejezte tučné maso.
 2. Chci, abyste nejedl tučné maso.
 3. Nesnězte – nesníst
7. Nesmíš běhat!
 1. Neběhejte.
 2. Chci, abys neběhal.
8. Eva musí více spát.
 1. Spi, spěte (sleep!)
 2. Chci, aby Eva více spala.
9. Musíte jít domů.
 1. Pojd'te domů.
 2. **Běžte domů.**
 3. Chci, abyste šli domů (= plural).
 4. Chci, abyste šel (you = masc. sing.)
 5. Chci, abyste šla (you = fem. sing.)
10. Nesmíš tolik pracovat.
 1. Nepracujte tolik.
 2. Chci, abys tolik nepracoval.
11. Alice nesmí sportovat každý den.
12. Musíte se protáhnout.
13. Nesmíš se bát.
14. Musíme týden ležet.
15. Studenti to musí vypít.
16. Musíte natáhnout ruku
17. .

Kazuistika

Nemocná E.F., 65letá důchodkyně, dříve uklízečka, přichází pro řezavou bolest levého oka.

RA: **matka měla ve stáří diabetes, zemřela v 76 letech na CMP, otec v 72 letech na AIM, sestra trpí hypertenzí.**

OA: Před 3 lety při dysurii náhodně zjištěna cukrovka, tehdy glykémie cca 20,0, užívá PAD, dietu příliš nedodržuje, glykémie cca 9 – 12, občas až 15,0.

Oční anamnéza: dříve neměla potíže s očima, brýle nosila po manželovi, na pravé oko asi v posledních letech viděla špatně, ale nevadilo jí to, protože levým okem mohla ještě číst.

Na žádné oční kontroly nechodila.

NO: Předěšlého dne se údajně poranila větvičkou a přichází pro řezavou bolest levého oka i zhoršené vidění.

Máte sourozence? Jsou zdraví?

Na co zemřela vaše matka? CMP = centrální mozková příhoda AIM = akutní infarkt myokardu

Žijí vaši rodiče? Jsou zdraví?

Máte v rodině nějaké nemoci? Máte v rodině cukrovku?

Co vás přivádí? Jaké máte potíže?

Kde jste pracovala? Co jste dělala předtím/dříve?

Pracujete někde nebo jste v důchodu?

Kolik je vám let? Kolik máte let? Jak mladá/stará jste?

Jak se jmenujete?

Oční vyšetření:

Vizus PO: pohyb před okem, správná světelná projekce

LO: 6/24 natur., 6/12 s korekcí +1,0 Dpt, J. č. 5 s + 4,0 Dpt

Nitrooční tlak: p.o. 23 a l.o. 15mmHg

Pravé oko: okolí klidné, bulbus v mírné divergenci, motilita volná všemi směry. Přední segment oka s normálním nálezem, zornice reaguje, červený reflex jen částečně výbavný pro kondenzace v čočce a parciální haemofthalmus. Fundus nelze spolehlivě diferencovat pro hemoftalmus.

Levé oko: Naznačený blefarospasmus, slzení, spojivka překrvená, rohovka s defektem epitelu, který se v dolní třetině výrazně barví fluoresceinem. Přední komora hluboká, obsah čirý, iris klidná, atrofická, zornice Ø2mm, reaguje přímo i nepřímo, červený reflex výbavný, čočka se počíná kalit v kortexu a subkapsulárně vzadu, na fundu: papila ohraničená, růžová, artérie úzké, vény nepravidelného kalibru, v nazálním kvadrantu patrný trsy neovaskularizací. Další trsy neovaskularizací v horním i dolním temporálním kvadrantu. Hojná mikroaneuryzmata, hojné tečkovité a skvrnitě intraretinální hemorhagie. Vatovitá ložiska (celkem cca 6) ve všech kvadrantech. Makula ztlustělá, se shluky mikroaneuryzmat, lemovaných tvrdými ložisky.

Interní fyzikální vyšetření: středně obézní, TK 190/100, P 72/min, povrchové varixy DK.

Laboratorní nález: FW 15/30, glykémie 15,0, další vyšetření dosud nejsou k dispozici.

Otázky

1. Co teprve přivedlo pacientku k lékaři?
2. Jaká je základní oční diagnóza?
 - a. Jaká je její etiopatogeneze?
 - b. Jaká je pravděpodobná délka trvání základního onemocnění a jeho kontrola?
3. Komentujte nález na levém oku.
4. Komentujte nález na oku pravé, proč oko nevidí?
5. Proč je pravé oko v divergenci?